

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר בחינות
מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,
יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה.
הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.
אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן **אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים**. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.
לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות !

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים**. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

ב ה צ ל ח ה !

מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان שאלון 011284  עברית	מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات <table border="1"> <tr> <td colspan="4">שנה السنة</td> <td colspan="4">חודש الشهر</td> </tr> <tr> <td colspan="4">מועד מועד</td> <td colspan="4"></td> </tr> <tr> <td colspan="4">מס' תעודת הזהות</td> <td colspan="4">סמל ביה"ס</td> </tr> <tr> <td colspan="4">رقم الهوية</td> <td colspan="4">رقم المدرسة</td> </tr> </table> יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	שנה السنة				חודש الشهر				מועד מועד								מס' תעודת הזהות				סמל ביה"ס				رقم الهوية				رقم المدرسة				מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن
שנה السنة				חודש الشهر																														
מועד מועד																																		
מס' תעודת הזהות				סמל ביה"ס																														
رقم الهوية				رقم المدرسة																														

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي
* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على مواد مكتوبة أو شفوية.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلوية أو أجهزة إلكترونية أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعد لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسودة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُثير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنى لكم النجاح!



עברית: הבנה, הבעה ולשון לעולים חדשים (ברמות א ו-ב)

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

		פרק א	—	הבנה והבעה:
50 נקודות	30 נקודות	—	הבנת הנקרא	
	20 נקודות	—	סיכום ממזג	
20 נקודות		—	תחביר	פרק ב
		—	שם המספר ומערכת הצורות:	פרק ג
30 נקודות	6 נקודות	—	שם המספר	
	24 נקודות	—	פועל, שם ומילות יחס	
100 נקודות		—	סך הכול	

ג. חומר עזר מותר בשימוש (לעולים חדשים ברמה ב בלבד):

מילון עברי-לועזי, לועזי-עברי, עברי-עברי או מילונית.

ד. הוראות מיוחדות: (1) יש לענות על כל השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

(2) יש להקפיד על כתב ברור, פיסוק הגיוני ושמירה על כללי הדקדוק.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!



עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

פרק א — הבנה והבעה (50 נקודות)

בפרק זה שני טקסטים. קרא אותם, וענה על כל השאלות שאחריהם.

הבנת הנקרא (30 נקודות)**טקסט 1****בואו נפסיק לקרוא לזה חד־פעמי**

מאת ליאור ממון

פסקה א מה משותף לארוחת חג, לישיבה בסוכה, לבילוי בחוף הים או לטיול בשמורת טבע? המשותף לאירועים אלה הוא שבכולם אנחנו אוכלים ושותים בכלים חד־פעמיים ומייצרים פסולת — והרבה.

פסקה ב כמות הכלים החד־פעמיים שמשתמשים בהם במהלך השנה ובמיוחד בחגים היא גדולה מאוד. כבר בקניית המזון לארוחת החג נעשה שימוש בשקיות פלסטיק חד־פעמיות. בהמשך, בערב החג עצמו, מעדיפים לפעמים להשתמש בצלחות, כוסות וסכו"ם⁽¹⁾ חד־פעמיים. שימוש כזה נמשך גם בחופשת החג, בטיולים בטבע ובחוף הים. הישראלים משאירים אחריהם ערמות של פסולת — במקרה הטוב הם זורקים את הפסולת לפח האשפה, ובמקרה הרע הם משאירים אותה בטבע.

פסקה ג כמויות עצומות של פלסטיק נמצאות בכל מקום, באוקיינוס ובים התיכון. לא מזמן אף התגלתה פסולת פלסטיק במרחק של כמה מאות קילומטרים מן הקוטב הצפוני. פלסטיק במשקל של 12 מיליון טונות מגיע לים בכל שנה — כלומר, טונה אחת בכל כמה שניות. חלק מן הפסולת שמצטברת בים צף ונראה כמו אֵיים גדולים, וחלק ממנה מתפרק לחתיכות קטנות, והן פוגעות בבעלי החיים בים ובסביבה הימית.

פסקה ד הפלסטיק מזהם את הקרקע ואת הנוף. בעלי החיים אוכלים את הפלסטיק והוא גורם להם פציעות, זיהומים וחנק. נוסף על כך, החומרים הרעילים שבפלסטיק נכנסים לפעמים גם למי השתייה שלנו וגורמים לנו פגיעה בבריאות.

פסקה ה נראה שבעתיד המצב יהיה גרוע יותר. על פי מחקר שפורסם לאחרונה, אם לא נפחית את השימוש בכלים חד־פעמיים, נייצר בעוד 30 שנה פי 4 יותר פסולת פלסטיק מכמות הפסולת שאנחנו מייצרים היום.

* מעובד על פי ממון, ל' (2017). בואו נפסיק לקרוא לזה חד־פעמי. זווית — סוכנות ידיעות למדע ולסביבה.
(1) סכו"ם — ראשי תיבות של "סכין, כף ומזלג".



עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

פסקה ו ד"ר גליה פסטרנק, חוקרת מומחית לזיהום ים, ערכה מחקר בנוגע לפסולת בחופים בישראל. על פי המחקר, כ-90 אחוזים מן הפסולת בחוף הים הם פלסטיק. יותר משליש מפסולת הפלסטיק הוא כלים חד-פעמיים כמו צלחות, כוסות וסכו"ם. 12 אחוזים ממנה הם שקיות פלסטיק והשאר בקבוקים, פקקים, קשיות שתייה ועוד. לדברי החוקרת, המודעות⁽²⁾ של אנשים לנזק שנגרם בעקבות שימוש בכלים חד-פעמיים היא גורם חשוב בהפחתת פסולת פלסטיק.

פסקה ז הפחתה של שימוש בפלסטיק ובכלים חד-פעמיים תלויה בפעולות שהמדינה אחראית להן – חקיקה של חוקים להגבלת השימוש בפלסטיק ופיקוח על ייצור כלי פלסטיק. אבל האחריות אינה רק של המדינה אלא גם של כל אחד מאיתנו. כולנו יכולים לקנות פחות כלים חד-פעמיים ולבחור בכלים שאפשר לשטוף ולהשתמש בהם שוב. "לא הגיוני להשתמש זמן קצר כל כך במוצר שאינו מתכלה ופוגע בסביבה", כך נכתב בדוח של מכון מחקר אמריקני, שבדק את הכמות של פסולת הפלסטיק בעולם ואת נזקה.

פסקה ח האם נכון לקרוא לכלים שיישארו הרבה אחרינו "כלים חד-פעמיים"? לדעת מומחית לצרכנות, ליאת צבי, השם "כלים חד-פעמיים" אינו נכון, ואפילו אפשר לראות בו אסון. כלים אלה הם "כלי נצח". הם לא מתכלים ובוודאי שלא חד-פעמיים.

(2) מודעות – הבנה של מצב מסוים או של ההשפעות של התנהגות מסוימת.

**השאלות**

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

ענה על השאלות 1-4 על פי טקסט 1.

1. מהי המטרה העיקרית של הטקסט? **הקף** את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

- להציג את כמות השימוש בכלים חד-פעמיים.
- להסביר את חשיבותם של הכלים החד-פעמיים.
- לתאר את השימושים בכלים רב-פעמיים.
- להביע ביקורת על השימוש הרב בכלים חד-פעמיים.

2. על פי פסקה ז, כותבת הטקסט מטילה גם על המדינה וגם על האזרחים את האחריות להפחית את השימוש בכלים חד-פעמיים.

א. על פי פסקה ז, כיצד המדינה יכולה להפחית את השימוש בכלים חד-פעמיים?
(3 נקודות)

ב. על פי פסקה ז, כיצד כל אזרח יכול לתרום להפחתת השימוש בכלים חד-פעמיים?
(3 נקודות)

3. בפסקה ז כתוב: "לא הגיוני להשתמש זמן קצר כל כך במוצר שאינו מתכלה".

מהי משמעות הצירוף **מוצר שאינו מתכלה**? **הקף** את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

- מוצר מפלסטיק שאינו מזיק לסביבה.
- מוצר שאין ממנו רוח כלכלי.
- מוצר שעשוי מחומר שאינו מתפרק.
- מוצר שלא נשארת ממנו פסולת.

4. א. על פי פסקה ח, מדוע המומחית לצרכנות מתנגדת לשם "כלים חד-פעמיים"? (2 נקודות)

ב. לדעתך, האם שינוי השם "כלים חד-פעמיים" יביא לשינוי בדרך השימוש של הציבור בכלים אלה? נמק את דברך. (2 נקודות)



עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

טקסט 2

מדינת חד"פ⁽²⁾ כך התמכרה ישראל לכלים חד-פעמיים

מאת ארי ליבסקר

פסקה א

"אם חשובה לך הסביבה, אל תאכל בכלים חד-פעמיים", אומר בעל חנות למכירת כלים חד-פעמיים במרכז הארץ. "אבל כל נושא הסביבה לא מעניין אותי. אני חושב רק על מה שנוח לי. אצלי בבית אין כלי זכוכית, הכול חד-פעמי. אפילו הסירים. ככה, כשאתה מסיים לאכול, אתה זורק את הכול לפח, גם את המפה, במקום לשטוף כלים. לא תמיד העלות של שטיפת כלים במים ובסבון נמוכה יותר, אבל כאשר מתרגלים לנוחות קשה לוותר עליה".

פסקה ב

דבריו של בעל החנות מתאימים לנתונים שמראים כי ישראל מתמכרת לשימוש בכלים חד-פעמיים. בישראל קונים כלים חד-פעמיים בסכום של מאות מיליוני שקלים בשנה. צריכת כלים חד-פעמיים בישראל היא הגבוהה ביותר ביחס למקומות אחרים בעולם. בישראל בכל משרד, בכל קיוסק ובכל מרפאה – אנשים משתמשים בכלים חד-פעמיים.

פסקה ג

בישראל התחילו להשתמש בכלים חד-פעמיים בכמות גדולה באירועים ובחגים. אף על פי שההוצאות על כלים חד-פעמיים הן גבוהות, משפחות, בעיקר גדולות, החלו להשתמש בכלים אלה גם ביום-יום. אנשים מביאים בחשבון, בתקציב המשפחתי, את ההוצאות הגבוהות על כלים חד-פעמיים. השימוש היום-יומי בכלים חד-פעמיים התפתח מסיבות של נוחות – חם כאן, צריך לשתות הרבה, ולאנשים אין כוח לשטוף כל הזמן כוסות או צלחות. גם אם לא נעים לאכול בכלים חד-פעמיים, אנשים רבים עושים זאת בגלל הנוחות. מלבד הנוחות, גם צורך מוגזם לשמור על ניקיון אישי ועל היגיינה⁽³⁾ גורם לאנשים להשתמש בכלים חד-פעמיים.

פסקה ד

גם מחוץ לישראל יש בעיה של שימוש גובר בכלים חד-פעמיים. במדינות רבות החליטו להפחית את השימוש בהם באמצעות חינוך, הסברה וחקיקת חוקים. ראשונים היו הצרפתים – בשנת 2016 הם אישרו חוק ראשון שאוסר מכירת כלים חד-פעמיים במדינתם, אלא אם כן הם מיוצרים מחומרים טבעיים מתכלים. גם ראש ממשלת הודו הודיע כי משנת 2022 ייאסר בהודו שימוש בכלי פלסטיק חד-פעמיים.

* מעובד על פי ליבסקר, א' (2018). מדינת חד"פ: כך התמכרה ישראל לכלי פלסטיק חד-פעמיים. כלכליסט.

(2) חד"פ – ראשי תיבות של "כלים חד-פעמיים".

(3) היגיינה – פעולות לשמירה על ניקיון כדי למנוע מחלות.



עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

פסקה ה

בישראל כמעט אין מודעות לבעיה. על פי המשרד להגנת הסביבה, אין הגבלה על ייבוא או ייצוא⁽⁴⁾ של כלים חד-פעמיים. לדעת "אדם טבע ודין", אגודה ישראלית הפועלת להגנת הסביבה, הדרך הטובה ביותר לפתור את הבעיה היא להעלות את מחיר הכלים החד-פעמיים, כמו שהתחילו לבקש תשלום עבור כל שקית ניילון ברשתות המזון. "אם כלים חד-פעמיים יהיו יקרים, אנשים ישתמשו בהם פחות. כלים חד-פעמיים הם נזק לסביבה לשנים רבות. לכן אם זיהמת, עליך לשלם על הנזק שגרמת לסביבה".

פסקה ו

"בימים אלה כותבים הצעת חוק שיאסור שימוש בכלים חד-פעמיים", אומרת מנהלת של עמותה לאיכות סביבה. "אנשים בישראל אינם מבינים את ההשפעות שיש לזיהום פלסטיק על הסביבה. לכן יש צורך בחקיקה, בהסברה ובחינוך". כמו כן יש יוזמות של רשויות מקומיות להפסקת השימוש בכלים חד-פעמיים, כמו הפרויקט של עיריית הרצליה — "עיר ללא פלסטיק". מוסדות חינוך ודת, המשתתפים בפרויקט זה, יפסיקו להשתמש בכלים חד-פעמיים מפלסטיק. נוסף על כך, העירייה תאסור מכירת מזון ושתייה בכלים חד-פעמיים באירועים שהיא עורכת ובחוף הים.

פסקה ז

יוזמה מקומית נוספת היא "סיירת ניקיון", שמטרתה לפנות את הפסולת שאנשים משאירים בחופי הים, בשמורות הטבע ובשטחים פתוחים. הפסולת היא בעיקר כוסות, צלחות וסכו"ם חד-פעמיים. הפחים מתמלאים במהירות, ולכן אנשים משאירים פסולת מחוץ לפחים.

פסקה ח

נראה כי אנשים אינם מקשרים בין השימוש שלהם בכלים חד-פעמיים ובין זיהום הסביבה החמור. בעל חנות הכלים החד-פעמיים מתאר זאת היטב: "בשמורות הטבע ובפארקים אנשים אוכלים ושותים בכלים חד-פעמיים. עם זאת, עצוב לראות את הפסולת שהם משאירים. מדוע לא לקחת שקית, להכניס אליה את כל הכלים החד-פעמיים המיושמים ולזרוק לפח?"

(4) ייבוא — הבאת סחורות מתוצרת חוץ למכירה בישראל.

ייצוא — שליחת סחורות מתוצרת הארץ למכירה בחוץ לארץ.



עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

השאלות

ענה על השאלות 5-8.

5. בפסקה ב בטקסט 2 כתוב: "ישראל מתמכרת לשימוש בכלים חד-פעמיים".

מהי כוונת הכותב במשפט זה? **הקף** את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

- הישראלים מוכרים כלים חד-פעמיים.
- הישראלים מנסים להשתמש בכלים חד-פעמיים.
- הישראלים משתמשים בכלים חד-פעמיים בכל הזדמנות.
- הישראלים קונים לפעמים כלים חד-פעמיים.

6. בפסקה ד בטקסט 2 יש התייחסות לבעיית השימוש בכלים חד-פעמיים במדינות אחרות

בעולם.

א. מדוע מוזכר השימוש בכלים חד-פעמיים בעולם?

הקף את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

- כדי להוכיח שאין הגבלה על ייבוא של כלים חד-פעמיים ממדינות אלה לישראל.
- כדי להוכיח שיש דרכים להתמודד עם בעיית השימוש הרב בכלים חד-פעמיים.
- כדי להוכיח שישראלים רבים טסים לצרפת ולהודו ומשתמשים בכלים חד-פעמיים.
- כדי להוכיח שבמדינות אחרות אין בעיה בשימוש בכלים מפלסטיק.

ב. באיזה תנאי ממשלת צרפת מרשה למכור כלים חד-פעמיים? (2 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

7. לפניך קטע שפורסם באתר "החברה להגנת הטבע". קרא את הקטע, וענה על הסעיפים שאחריו.

צא לנוף אך אל תקטוף

עד שנת 1963 בישראל היה מותר לקטוף כל פרח מכל סוג. בעקבות זאת סוגים רבים של פרחים היו בסכנה. חובבי הטבע הבינו שאם לא ישמרו על הפרחים, יאבד חלק גדול מהיופי של הטבע. היום, לאחר פעולות רבות של חינוך, הסברה, חקיקת חוקים, פיקוח ואזהרה כבר רבים יודעים שִׁכְלָנִיּוֹת, רקפות ועוד סוגי פרחים הם פרחים מוגנים, לכן אסור לקטוף אותם, ומי שיעשה זאת, עלול לשלם קנס. פעולות אלה הביאו לשינוי ביחס הציבור לפרחים. השינוי לא חל ביום אחד, אלא היה תהליך של שינוי לטובה בהתנהגות של הציבור – ילדים, נוער, חיילים ומבוגרים למען מטרה סביבתית.

(מעובד מתוך אתר החברה להגנת הטבע)

א. על פי הקטע ועל פי טקסט 2, כתוב שתי פעולות דומות שנעשו כדי להגן על הפרחים וכדי לפתור את בעיית הכלים החד-פעמיים. (2 נקודות)

(1)

(2)

ב. לדעתך, האם אפשר ללמוד מתוצאות הפעולות להגנה על הפרחים גם על ההתמודדות עם בעיית השימוש בכלים החד-פעמיים? נמק את תשובתך. (3 נקודות)



עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

8. בפסקה א בטקסט 2 מצוטט בעל חנות כלים חד-פעמיים שאומר: "אם חשובה לך הסביבה, אל תאכל בכלים חד-פעמיים".
האם אתה מסכים עם הנאמר במשפט זה? נמק את תשובתך. התבסס על ניסיוןך האישי או על הטקסטים. (5 נקודות)

ענה על שאלה 9.

בישראל.

את הסיכום כתוב בעמודים 12-13 (תוכל להשתמש בעמוד 14 לכתיבת טיוטה).

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

[illegible]



עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

פרק ב — תחביר (20 נקודות)

בפרק זה ענה על ארבע מן השאלות 10-14 (לכל שאלה — 5 נקודות).

10. א. לפניך משפט. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.
שימוש בכלים רב-פעמיים מקטין את כמות הפסולת, מפחית את זיהום הסביבה ומצמצם את הנזקים לבריאות.

• העתק מן המשפט את כל הנשואים.

• העתק מן המשפט את הנושא המשותף לכל הנשואים.

• העתק מן המשפט משלים פועל אחד ומשלים שם אחד.

משלים פועל: _____

משלים שם: _____

ב. לפניך משפט.

הסוחרים שמרוויחים ממכירה של כלים חד-פעמיים יתנגדו לחוקים האוסרים שימוש בכלים אלה.

כתוב את המשפט מחדש ושמור על משמעותו. התחל אותו כך:

מכיוון ש _____



עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

11. א. לפניך משפט ואחריו ארבע אפשרויות להשלים אותו.

הקף את ההשלמה המתאימה ביותר.

פסולת פלסטיק פוגעת בכדור הארץ, למרות זאת...

- אנשים נזהרים ולא משתמשים בכלי פלסטיק.
- אנשים ממשיכים להשתמש בכלי פלסטיק.
- אנשים אוספים פסולת בשמורות הטבע.
- המשרד להגנת הסביבה מטפל בפינוי הפסולת.

ב. לפניך שלושה משפטים, ובכל אחד מהם יש שיבוש לשון.

כתוב כל משפט באופן תקין.

(1) תפקידו של הפח כתום הוא להפריד בין האריזות לבין שאר הפסולת.

(2) מחלקת החינוך ירכוש בשביל גני הילדים כלים רב־פעמיים.

(3) שימוש בכלים רב־פעמיים הם אחד הפתרונות לבעיית זיהום הסביבה.

12. א. קרא את הקטע שלפניך, והשלם בו את מילות הזמן החסרות מן הרשימה שלפניך.

מאז, כאשר, בזמן ש, החל ב, במשך, לפני, עד

_____ להקמת מדינת ישראל לא היו בארץ חוקים לשמירה על הטבע, והצומח והחי
היו בסכנה. לכן _____ 65 שנה החליטה המדינה על הקמת החברה להגנת הטבע, והיא
פועלת _____ למען הגנה על הטבע והסביבה בישראל. _____ השנים החברה מנסה
להעלות את המודעות לשמירה על הטבע.

ב. בבית קפה במרכז הארץ מציעים לאנשים: "אם תשתו בכוס רב־פעמית — תשלמו פחות

כסף".

כתוב את ההצעה במשפט חדש. התחל אותו בצירוף "מי ש...". השתמש בלשון יחיד.

מי ש _____



עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

13. א. לפניך שלושה משפטים. חבר אותם לקטע אחד לכיד. הקפד על סדר הגיוני ועל שימוש

במילות קישור מתאימות. אין להשתמש בקשר של הוספה.

— השימוש הגובר בפלסטיק פוגע באיכות חיינו.

— הפלסטיק מזהם את הסביבה.

— לשימוש בפלסטיק יש יתרונות רבים.

ב. כתוב את המשפט שלפניך בזמן הווה ובזמן עבר.

למעשים שלנו תהיה השפעה על הסביבה.

משפט בזמן הווה.

משפט בזמן עבר.

لا تكتب في هذه المنطقة

لا לכתוב באזור זה



עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

14. א. קרא את הקטע שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

מחאת הורים בתל אביב

הורים לתלמידים בתל אביב הפגינו נגד שימוש בכלים חד־פעמיים בבתי הספר. להפגנה בא עיתונאי והוא ראיין כמה מן ההורים. ההורים אמרו לעיתונאי שחשיפה ממושכת של ילדיהם לחומרים שבפלסטיק מזיקה לבריאותם. לדברי ההורים, גם אם קשה להתחיל להשתמש בכלים רב־פעמיים בבתי הספר, הם חושבים שהדבר אפשרי מפני שהם ראו דוגמה לכך בבתי ספר אחרים.

כתוב את דברי ההורים בדיבור ישיר כפי שאמרו אותם לעיתונאי שהיה בהפגנה:

ב. כתוב את הצירופים שלפניך בצורת הרבים.

שמורת טבע נקייה _____

מקור מים גדול _____



עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

פרק ג — שם המספר ומערכת הצורות (30 נקודות)

בפרק זה שני חלקים:

חלק I: שאלת חובה — שאלה 15 (6 נקודות)

חלק II: שאלות בחירה 16-20 (24 נקודות)

חלק I: שם המספר — שאלת חובה (6 נקודות)

ענה על שאלה 15.

15. כתוב במילים את המספרים המודגשים.

במהלך שנת 2019 _____ ביקרו בשמורות הטבע בישראל

יותר מ-13 _____ מיליון מטיילים.

מספר המטיילים גדל ב-5 _____ אחוזים לעומת השנה הקודמת, וכ-450 אלף

מטיילים ישנו ב-18 _____ חניוני לילה.

מבחינת מספר המבקרים נמצא האתר "מצדה" במקום ה-1 _____ . באתר זה ביקרו

יותר ממיליון איש, מהם רק 272 _____ אלף ישראלים

והשאר תיירים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

חלק II: פועל, שם ומילות יחס (24 נקודות)

ענה על ארבע מן השאלות 16-20 (לכל שאלה – 6 נקודות).

16. בכל אחד מן הסעיפים א-ג שלפניך יש משפט, ובו פועל מודגש.

בכל סעיף ענה על שתי השאלות (1)-(2) שאחרי המשפט.

א. בכניסה לשמורות הטבע יש שלטים ש**מַפְנִים** את המבקרים למסלולי הטיול השונים.

(1) השורש של הפועל **מַפְנִים** הוא: _____.

(2) השלם את המשפט שלפניך באמצעות **שם** מאותו השורש.

לפי החיצים שבשלטים המבקרים יכולים לדעת אם ה _____ היא ימינה

או שמאלה.

ב. ברשות הטבע והגנים **מַצִּיעִים** לציבור מסלולי טיולים ברחבי הארץ.

(1) השורש של הפועל **מַצִּיעִים** הוא: _____.

(2) השלם את המשפט שלפניך באמצעות **שם** מאותו השורש.

בכתבה בעיתון פרסמו כמה _____ לטיולים בדרום הארץ.

ג. ברשות הטבע והגנים קוראים לציבור: **צֹאוּ** לטייל בשמורות הטבע.

(1) השורש של הפועל **צֹאוּ** הוא: _____.

(2) השלם את המשפט שלפניך באמצעות **שם** מאותו השורש.

שימוש בכלים רב-פעמיים יכול להפחית את ה _____ הכלכליות.



עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

17. א.

לפניך הוראות למטיילים בשמורות הטבע.

בכל אחד מן המקומות הריקים השלם **שם** על פי השורש שבסוגריים.

לקראת היציאה לטיול יש להתעדכן באמצעי ה _____ (ק-ש-ר) בנוגע למזג

האוויר.

בטיול בשמורת הטבע יש להקפיד על כללי _____ (נ-ה-ג) המתאימים להליכה

בשבילי השמורה.

בחורף יש להיזהר מ _____ (ח-ל-ק) בשבילים שיש בהם בוץ.

אין לחנות ב _____ (ח-נ-י/ה) המיועדת לנכים.

אחרי הבערת אש בטבע יש להקפיד על _____ (כ-ב-י/ה) מוחלט של האש.

ב. לפניך שני משפטים, ובכל אחד מהם מילה מודגשת.

(1) עליי לשמור על סביבתי הקרובה.

(2) החינוך הסביבתי תורם להתנהגות אחראית כלפי הסביבה.

באיזה מן המשפטים משמעות המילה המודגשת היא "הסביבה שלי"? _____

18. א.

לפניך רשימת שמות המסתיימים בצורן הסופי □ ית.

מיין את השמות לשתי קבוצות לפי משמעות הצורן הסופי.

פְּתִיקִית, מְשָׁאִית, כְּרִית, שְׂקִית, חֲלָלִית, מְפִית

קבוצה א	קבוצה ב

ב.

מה המשותף למילים שלפניך? **הקף** את התשובה הנכונה.

רקדנית, מוזיקאית, אומנית

— כל המילים מציינות הקטנה.

— כל המילים מציינות עיסוק.

— כל המילים מציינות פועל.

— כל המילים מציינות מצב רוח.



עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

19. א. לפניך שלושה זוגות משפטים. בכל אחד מן המשפטים **הקף** את מילת היחס המתאימה למשפט מן האפשרויות שבסוגריים.

- (1) בני נוער רבים **קראו** (על / ל) מעשיה של גרטה טונברג, הפעילה השוודית למען הסביבה, ברשתות החברתיות.
היא **קראה** (על / ל) בני הנוער להפגין למען איכות הסביבה.
- (2) גרטה טונברג דרשה מממשלת שוודיה **לעמוד** (על / ב) הסכם למען הסביבה.
היא ממשיכה **לעמוד** (על / ב) עקרונותיה ולהפגין למען איכות הסביבה.
- (3) הפעילים למען כדור הארץ אינם **מבחינים** (ב / בין) פגיעה בסביבה היבשתית לבין פגיעה בסביבה הימית.
מדעני האקלים **הבחינו** (ב / בין) היעלמות של קרחונים.

ב. לפניך שני משפטים ובהם פעלים מודגשים. בכל משפט **הקף** את הפועל המתאים למשפט. שים לב למילת היחס שאחרי הפועל.

- (1) גרטה טונברג **מודאגת** / **מקווה** / **משפיעה** מן ההתחממות הגלובלית.
- (2) היא **הפגישה** / **נפגשה** / **פגשה** עם מנהיגים בעולם כדי לקדם את מאבקה.

20. בקטע שלפניך השלם בכל אחד מן המקומות הריקים את צורת הפועל המתאימה לפי השורש שבסוגריים.

- פעולות שונות של האדם ושל גורמים אחרים _____ (י-ז-ר) משבר סביבתי בעולם.
כדי להתמודד עם המשבר _____ (י-ב-ל) אנשי משרד החינוך והמשרד להגנת הסביבה יוזמה לחינוך סביבתי. כבר לפני עשר שנים הם _____ (ב-ו-ן) את חשיבות הנושא ו _____ (ת-כ-נ-ן) תוכניות לשמירה על הסביבה.
לדעת מומחים, תוכניות אלה _____ (נ-צ-ל) אותנו בעתיד מן המשבר הסביבתי, ו _____ (ע-ש-י/ה) שינוי לטובה בעולם שבו אנחנו חיים.

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך



עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11284

טיוטה

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتحاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"